

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Spv/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 6020200287
Dátum vydania rozhodnutia: 30. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:6020200287.1

ROZHODNUTIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, v právnej veci žalobcu: D. H. X.a, nar.: XX. H. XXXX, bytom F. X, A., zast.: Advokát Pirč, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom kpt. Nálepku 17, Košice, proti žalovanému: Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, so sídlom Švermova 43, Banská Bystrica, za účasti ďalšieho účastníka: INFOCAR, a.s., so sídlom Račianska 30/A, IČO: 35 773 090, Bratislava, zast.: Mgr. Mgr. Michal Lipták, PhD., advokát, so sídlom Moyzesova 61, Ivanka pri Dunaji, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PP 598-94/P 278971 II/149-2012 zo dňa 17. decembra 2012, o kasačných sťažnostiach žalobcu a ďalšieho účastníka proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 76S/5/2020-61 zo dňa 24. novembra 2020, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu
o d m i e t a .

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ďalšieho účastníka INFOCAR, a.s. o
d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým uznesením č. k. 76S/5/2020-61 zo dňa 24. novembra 2020 Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „správny súd“) rozhodol v konaní o preskúmanie rozhodnutia vydaného podľa zák. č. 527/1993 Z.z. patentového zákona o nariadení znaleckého dokazovania a ustanovení znalca tak, že vo výroku I. nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru priemyselné vlastníctvo a za znalca ustanovil Ing. Ivana Reginu, Plzenská 15, Košice, zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov pod č. 912918. Vo výroku II. správny súd uložil znalcovi otázky uvedené číslom 1 -8. Vo výroku III. správny súd uložil znalcovi povinnosť v lehote 60 dní od prevzatia súdneho spisu, súčasťou ktorého je aj administratívny spis, vypracovať písomný znalecký posudok v štyroch vyhotoveniach a zaslať ho správne mu súdu spolu s vyúčtovaním znaleckého. Vo výroku IV. správny súd oprávnil znalca pri vyhotovovaní znaleckého posudku pribrať na posúdenie čiastkových otázok

konzultanta z príslušného potrebného odboru s tým, že opodstatnenosť pribratia konzultanta musí byť opodstatnená. Vo výroku V. správny súd poukázal na právo účastníkov konania vzniesť voči ustanovenému znalcovi námietku zaujatosti. Vo výroku VI. uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 1.500 Eur.

2. V odôvodnení uznesenia správny súd poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3Spv/2/2019 zo dňa 18. júna 2020 zrušil v prejednávanej veci predtým vydaný rozsudok správneho súdu č. k. 23S/34/2013-453 zo dňa 26.09.2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s uložením povinnosti, aby správny súd v ďalšom konaní postupoval v intenciách predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžhuv/1/2014 zo dňa 02. decembra 2015 a nariadil opätovné kontrolné znalecké dokazovanie na odstránenie rozporov, či pri napadnutom patente žalobcu absentuje vynálezcovská činnosť. Postupujúc podľa právneho názoru najvyššieho súdu v danej veci správny súd dospel k záveru, že na vyriešenie podstatnej otázky v tomto konaní, a to, či pri patente žalobcu absentovala vynálezcovská činnosť, je potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. V tejto súvislosti správny súd uviedol, že zadal znalcovi povinnosť zodpovedať otázku, ktorá už bola v rámci tohto súdneho konania znalcovi zo strany správneho súdu zadávaná a taktiež zadal znalcovi za úlohu zodpovedať tie otázky, ktoré navrhol žalobca a žalovaný a zodpovedanie ktorých správny súd považuje pre rozhodnutie v merite za potrebné. V záverečnej časti písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkov poučil, že proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 2 SSP).

3. Proti uzneseniu správneho súdu podali zhodne kasačnú sťažnosť žalobca a ďalší účastník konania INFOCAR, a.s. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal nesprávne právne posúdenie veci, ako i nerešpektovanie právneho názoru kasačného súdu zo strany správneho súdu. Namietal výber znalca z hľadiska nedostatku vhodnej odbornosti vzhľadom na odbornosť registrované v Zozname znalcov a tlmočníkov vedenom MS SR na zodpovedanie otázok č. 2 - 8 aj v prípade pribratia konzultanta. Ďalší účastník konania rovnako namietal nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom v nadväznosti na formuláciu znaleckých otázok označených v bode II. poradovým číslom 1,2,4 a 5.

4. Vec bola krajským súdom predložená na kasačné konanie na základe oboch kasačných sťažností s tým, že kasačné sťažnosti boli vyhodnotené ako podané oprávnenými osobami, včas a prípustné (predkladacia správa z 9. apríla 2021).

5. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3S a bola v kasačnom konaní vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

6. Pri posudzovaní veci kasačný súd vychádzal aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Keďže odo dňa 1. augusta 2021 došlo k prechodu kompetencií zo správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, vychádzajúc z účelu zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti, z právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít (§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) sa kasačný súd naďalej považuje za viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

7. Kasačný, po zistení, že kasačné sťažnosti boli podané včas (§ 443 ods. 1 SSP) a oprávnenými osobami (§ 442 ods. 1 SSP) v prvom rade skúmal, či kasačné sťažnosti smerujú proti rozhodnutiu,

proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP) a dospel k záveru, že kasačné sťažnosti žalobcu a ďalšieho účastníka konania treba odmietnuť ako neprípustné.

8. Podľa § 25 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

9. Podľa § 123 ods. 2 SSP dôkazným prostriedkom je najmä výsluch účastníka konania, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie, posudok a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho správny súd.

10. Podľa § 207 ods. 1 CSP ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanovil viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.

11. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu

12. Podľa § 439 ods. 1 SSP kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak

13. Podľa § 439 ods. 2 písm. a/ SSP kasačná sťažnosť nie je prípustná proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania.

14. Z poučenia uvedeného v písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia je zjavné, že krajský súd považoval podanie kasačnej sťažnosti proti uzneseniu o nariadení znaleckého dokazovania a ustanovení súdneho znalca za prípustné. Podľa kasačného súdu takýto záver nemá oporu ani v platnej právnej úprave a ani v aplikovateľnej judikatúre.

15. Úprava prípustnosti kasačnej sťažnosti je v správnom súdnom poriadku koncipovaná ako všeobecné pravidlo (§ 439 ods. 1 SSP) obmedzené negatívnou enumeráciou obsiahnutou v ust. § 439 ods. 2 SSP. V prejednávanej veci je preto podstatné ustáliť, či rozhodnutie o ustanovení súdneho znalca nepatrí medzi druhy uznesení, pri ktorých je podanie kasačnej sťažnosti vylúčené vzhľadom na preukázanie existencie niektorého z dôvodov v zmysle § 439 ods. 2 SSP.

16. Podľa názoru kasačného súdu je uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania a ustanovení znalca potrebné považovať za uznesenie, ktorým sa upravuje priebeh konania. Tento záver nadväzuje na doterajšiu rozhodovacu prax v otázke posudzovania neprípustnosti odvolania proti uzneseniu o ustanovení súdneho znalca v zmysle § 202 ods. 3 písm. a) OSP, aplikovaného v zmysle § 246c ods. 1 OSP a v správnom súdnictve, nakoľko tak v prípadoch neprípustnosti odvolania podľa § 202 ods. 3 písm. a) OSP ako aj v prípade neprípustnosti kasačnej sťažnosti podľa 439 ods. 2 písm. a) SSP je pre záver o neprípustnosti opravného prostriedku podstatná skutočnosť, že napadnuté uznesenie je uznesením ktorým sa upravuje vedenie konania.

17. Pokiaľ je zo strany krajského a kasačného súdu rozdiel vo vyhodnotení, že uznesenie o ustanovení znalca je uznesením ktorým sa upravuje priebeh konania, poukazuje kasačný súd na vymedzenie obsahu pojmu uznesenie ktorým sa upravuje priebeh konania, obsiahnuté v odôvodnené uznesenia NSS SR zo dňa 30. septembra 2021 sp. zn. 7Sžrk 1/2020. Kasačný súd v súvislosti s posudzovaním prípustnosti kasačnej sťažnosti proti inému druhu procesného uznesenia (uznesenie o pribratí účastníka konania) uviedol:

12. Najvyšší správny súd má za to, že aby mohlo byť uznesenie považované na účely posúdenia prípustnosti kasačného prieskumu za také, ktoré upravuje vedenie konania, musí spĺňať nasledujúce

znaky (napr. uznesenie Najvyššieho súdu z 15. júla 2010 sp.zn. 5Cdo/101/2010, s. 4, keďže právna úprava otázky uznesení upravujúcich vedenia konania v civilnom procese a súčasnom správnom súdnom procese bola totožná).

13. V prvom rade, takým uznesením nesmie byť rozhodované vo veci samej, ani sa ním nesmie končiť konanie. Upravujú sa ním len otázky, ktoré vznikajú a na ktoré je potrebné reagovať počas prebiehajúceho konania. V druhom rade, také uznesenia musia riešiť otázky vývoja, smerovania či organizácie konania pred súdom. Krajský súd si nimi napr. ustáľuje, ako má konať, kedy má konať, čo je predmetom jeho konania, a s kým má konať. V treťom rade, v prípade uznesenia o vedení konania musí byť zrejmé, že ho právna úprava súdu umožňuje vzhľadom na momentálne potreby alebo okolnosti konania modifikovať pre zmenu skutkových či právnych okolností alebo aj pre zmenu vlastného názoru (§ 150 ods. 2 SSP). Vo štvrtom rade, uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania, nesmie byť spôsobilé podstatnejším spôsobom negatívne zasahovať do právnej sféry dotknutého účastníka konania.

18. S poukazom na vyššie uvedené kasačný súd uvádza, že uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania a ustanovení súdneho znalca napĺňa požiadavky pre kvalifikovanie za uznesenie ktorým sa upravuje priebeh konania. Z obsahu podaných kasačných sťažností je zrejmé, že sťažovatelia namietali správnosť a zákonnosť uznesenia o ustanovení znalca, tak vo vzťahu k osobe znalca ako aj vo vzťahu k obsahu položených znaleckých otázok.

19. V tejto súvislosti kasačný súd zdôrazňuje, že zodpovednosť za vedenie konania a s tým súvisiace naplnenie princípov správneho súdneho konania, spočívajúcich v ochrane základných ľudských práv a slobôd a ochrane práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania, je na správnom súde. Správny súd za týmto účelom vykonáva dokazovanie a hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy. Jeho zodpovednosť sa potom odrazí v meritórnom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a v ktorom správny súd uvedie všetky relevantné skutočnosti a dôkazy, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie.

20. Niet pochyb, že žalobca v správnom súdnom konaní vystupuje v pozícii dominus litis (pán sporu), keďže na základe jeho dispozičného úkonu (podaním žaloby) došlo k začatiu konania pred správnym súdom a v rámci tohto postavenia má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh súdneho konania (tzv. dispozičný princíp súdneho konania). Súčasťou tohto dispozičného oprávnenia však nie je rozhodovanie o rozsahu a spôsobe vykonávania dokazovania, ktoré je v kompetencii správneho súdu, nakoľko predstavuje podklad pre rozhodnutie súdu vo veci .

21. V prípade ak by kasačný súd pripustil možnosť samostatného prieskumu rozhodnutia o ustanovení znalca z hľadiska posudzovania relevantnosti uložených otázok, ako aj prípadnej odbornosti znalca, zasiahol by tým do rozhodovacej právomoci správneho súdu, ktorý nesie zodpovednosť za rozhodovanie vo veci samej, s čím súvisí jeho výlučná právomoc zvoliť rozsah a druh prostriedkov a postupov, ktoré považuje za účelné pre rozhodnutie vo veci. Teoreticky nie je vylúčené, že by pochybením správneho súdu mohlo dôjsť k pochybeniu či už v súvislosti s určením osoby znalca alebo vymedzením znaleckej úlohy, ako však bolo vyššie uvedené ,vzhľadom na charakter tohto uznesenia má súd reálne možnosti prípadné nedostatky včas vyriešiť úpravou ďalšieho postupu dokazovania. To že by prípadné modifikácie postupu vykonávania dôkazu mohli viesť v rozpore so záujmom účastníkov k predĺženiu súdneho konania, nemôže byť dôvodom na záver o prípustnosti kasačnej sťažnosti.

22. Len pre úplnosť kasačný súd uvádza, že správnosť záveru o tom, že uznesenie o ustanovení súdneho znalca je uznesením, ktorým sa upravuje priebeh konania vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu. Ústavný súd v uznesení zo dňa 21. marca 2017 č. k. III. ÚS 163/2017-42 bod 12. uviedol: Je pravdou, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo v čase podania sťažnosti ústavnému súdu z formálneho hľadiska právoplatným rozhodnutím, nešlo však o rozhodnutie, ktorým by sa konanie skončilo, ale (o) procesné rozhodnutie, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie a bol ustanovený súdny znalec (znalecká organizácia). Konanie vo veci samej sa pred všeobecnými súdmi ešte neskončilo. Sťažovateľ tak bude mať aj naďalej možnosť uplatniť si svoje práva v súdnom konaní a

skutočnosti, ktoré predostrel ústavnému súdu, môže namietať aj v rámci prípadného odvolania proti meritórnemu rozhodnutiu okresného súdu.

23. Na účely prejednávanej veci z toho jednoznačne vyplýva, že nakoľko sa v prípade napadnutého rozhodnutia nepochybne jedná o procesné rozhodnutie, t. j. uznesenie ktorým sa upravuje priebeh konania, kasačná sťažnosť nie je prípustná. Podstatné a dostatočné pre ochranu práv účastníkov konania je to, že všetky skutkové a právne otázky, ktoré predostreli kasačnému súdu, môžu neskôr namietať v rámci procesnej obrany proti rozhodnutiu vo veci samej, keďže konanie vo veci samej skončené nebolo.

24. Vzhľadom na uvedený záver o neprípustnosti kasačnej sťažnosti je irelevantné nesprávne poučenie správneho súdu uvedeného v jeho rozhodnutí. Správny súd má síce poučovaciu povinnosť vyplývajúcu z § 139 ods. 1 SSP, avšak ani nesprávne poučenie o prípustnosti kasačnej sťažnosti automaticky nezakladá jej prípustnosť.

25. Na základe uvedeného sa kasačný súd nemal dôvod zaoberať jednotlivými kasačnými dôvodmi a bol povinný kasačné sťažnosti sťažovateľov podľa § 459 písm. c/ SSP ako neprípustné odmietnuť.

26. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne správny súd v konečnom rozhodnutí vo veci.

27. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.